

2011

Tavoitteet ja lähtökohdat

Sisältö

Maankäyttö- ja rakennuslaki.....	3
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	4
Seudulliset tavoitteet.....	5
Maakunnan visio.....	5
Maakuntakaava	5
UUDENMAAN MAAKUNTAKAAVA	6
UUDENMAAN JA ITÄ-UUDENMAAN LIIKENNESTRATEGIA.....	7
HLJ 2011	7
Tuusulan yleiskaavaa koskevat tavoitteet.....	7
Tuusulan visio.....	7
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman alustavat tavoitteet.....	8
Prosessin aikana syntyneet tavoitteet.....	8
VALTUUSTOSEMINAARI	8
KUNNAN TOIMIALOJEN ASETTAMAT TAVOITTEET	8
Asukkaiden tavoitteet.....	9
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAN PALAUTTEET	9
TULEVAISUUDEN TUUSULA 2040-KYSELY.....	9
YLEISÖTILAISUUDET	9
TEEMATYÖPAJAT.....	10
VIHERALUEKYSELY	10

Maankäyttö- ja rakennuslaki

5 §

Alueiden käytön suunnittelun tavoitteet

Alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää:

- 1) turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten, tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista;
- 2) yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta;
 - 2 a) riittävän asuntotuotannon edellytyksiä, [\(29.12.2006/1441\)](#)
- 3) rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista;
- 4) luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä;
- 5) ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä;
- 6) luonnonvarojen säästeliästä käyttöä;
- 7) yhdyskuntien toimivuutta ja hyvää rakentamista;
- 8) yhdyskuntarakentamisen taloudellisuutta;
- 9) elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä;
- 10) palvelujen saatavuutta; sekä
- 11) liikenteen tarkoituksenmukaista järjestämistä sekä erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiä.

35 §

Yleiskaavan tarkoitus

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseksi määrätyllä alueella.

Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi.

Yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain.

39 §

Yleiskaavan sisältövaatimukset

Yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään.

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon:

- 1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
- 2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
- 3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
- 4) mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla;
- 5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
- 6) kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
- 7) ympäristöhaittojen vähentäminen;
- 8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
- 9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennakko-ohjauksen välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä ja edistää ennakko-ohjauksen johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä,
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa sekä
- luoda alueidenkäyttöllisiä edellytyksiä valtakunnallisten hankkeiden toteuttamiselle.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

1. toimiva aluerakenne
2. eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
3. kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
4. toimivat yhteysverkot ja energiahuolto
5. Helsingin seudun erityiskysymykset
6. luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet.

Seudulliset tavoitteet

Maakunnan visio

Maakunnan vision mukaan Uusimaa on kansainvälinen hyvinvoivien ihmisten vetovoimainen metropolialue vuonna 2033.

Visio on purettu kuudeksi strategiseksi tavoitteeksi:

- Uudenmaan ja sen osien roolit on tunnustettu. Maakunnan eri osien erilaisia vahvuuksia hyödynnetään ja siten luodaan edellytykset koko maakunnan väestön hyvälle elämälle.
- Turvataan edellytykset väestön hyvinvointi- ja koulutuspalvelujen tuottamiselle koko maakunnassa.
- Uusimaa houkuttelee investoijia ja yrityksiä.
- Uusimaa on Itämeren piirin merkittävin innovaatiokeskittymä.
- Uudenmaan yhdyskuntarakenne on toimiva ja tehokas, energian käyttöä ja liikkumistarvetta vähentävä sekä hyvinvointia edistävä.
- Uusimaa on Suomen ensimmäinen hiilineutraali maakunta ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen edelläkävijä.

Maakuntakaava

Maakuntakaavan tavoitteena on luoda edellytykset hyvälle elinympäristölle ja edistää ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä sekä välittää valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuntien kaavoitukseen. Maakuntakaava onkin ohjeena yleis- ja asemakaavoille. Myös muiden viranomaisten on toiminnassaan edistettävä maakuntakaavan toteutumista. Maakuntakaava on pitkän aikavälin suunnitelma. Se on korostetusti rakennesuunnitelma, joka osoittaa maakunnan eri osien maankäytön luonteen ja yleispiirteisen rajauksen rakennettavien ja rakentamatta jätettävien alueiden välillä. Se osoittaa myös virkistykseen, suojelun ja kulttuuriympäristön aluetarpeiden ja huomioon ottamisen periaatteet sekä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt. Aluevarausten perusteena ovat ennusteet ja arviot väestön ja työpaikkojen määrästä sekä asuntotuotannosta. Kuntien yleis- ja asemakaavat täsmentävät hankkeiden sijoittumista ja toteuttamisen edellytyksiä.

UUDENMAAN MAAKUNTAKAAVA

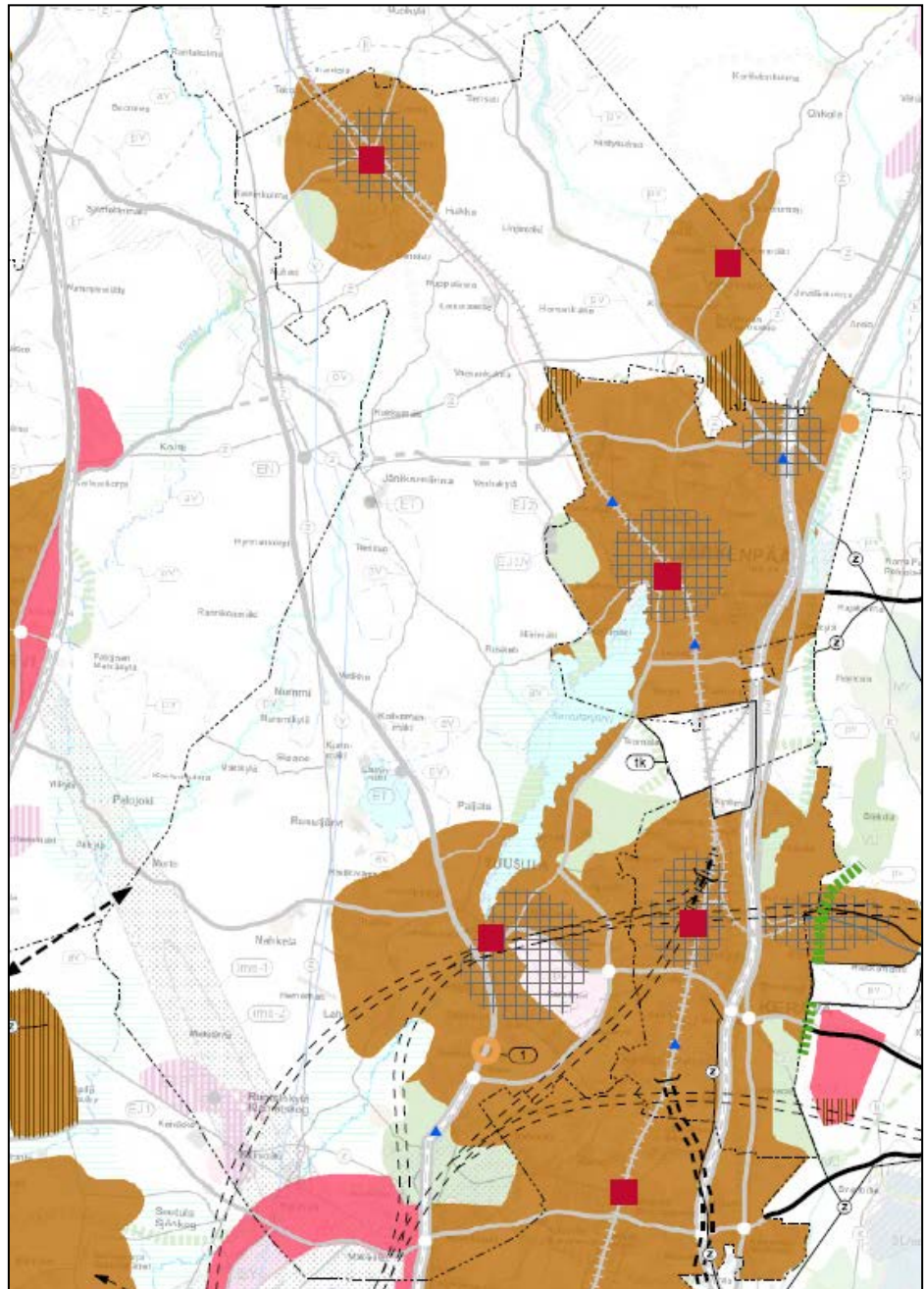
Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan luonnos mahdollistaa 430 000 uutta asukasta vuoteen 2035 mennessä. Uusi väestönkasvu ohjataan ensisijaisesti hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Ratojen asemanseutuja sekä taajamia hyvien linja-autoliikenneyhteyksien varrella tiivistetään.

Taajama-alueiden ulkopuolella kasvu keskitetään suurehkoihin kyliin, joissa on edellytyksiä vastaanottaa asukkaita. Kyliä on esitetty vähemmän kuin aiemmissa maakuntakaavoissa.

Maakuntakaavassa kauppa on sijoitettu keskusta-alueille ja kestävästi yhdyskuntarakenteeseen.

- o Alue- ja yhdyskuntarakenteen kokonaisratkaisu on kaavan tärkein asiakokonaisuus
- o Liikennematkaisuilla vahvistetaan metropolimaakunnan kilpailukykyä
- o Kaupan palveluverkko suunnitellaan osaksi alue- ja yhdyskuntarakennetta
- o Hajarakentamista ohjataan kyliin

Alla: Ote Uudenmaan maakuntakaavaluonnoksesta

UUDENMAAN JA ITÄ-UUDENMAAN LIIKENNESTRATEGIA

”Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmä edistää globaalisti kilpailukykyisen asumisen ja elinkeinotoiminnan alueen syntyä sekä mahdollistaa taloudellisten ja ympäristöä säästävien liikkumistottumusten kehittymisen ja kuljetusten hoidon.”

- Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan liikennejärjestelmällä tuetaan alue- ja yhdyskuntarakenteen eheytyä ja tiivistymistä
- Liikennejärjestelmällä parannetaan Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan kansallista ja kansainvälistä asemaa kilpailukykyisenä alueena
- Varmistetaan monipuolinen henkilöliikenteen järjestelmä
- Vähennetään liikenteen haittavaikutuksia

HLJ 2011

HLJ 2011 -visio kuvaa, millainen on toivottu ja tavoiteltava liikennejärjestelmän tulevaisuuskuva. Visiona on, että korkealaatuiset ja ekotehokkaat liikkumis- ja kuljetusmahdollisuudet edistävät seudun kehitystä ja hyvinvointia. Visio sisältää kuusi osavisiota, jotka käsittelevät liikennejärjestelmän taloudellisuutta, toimivuutta, ympäristövaikutuksia, sosiaalisia vaikutuksia, liikennejärjestelmän ja maankäytön yhteisvaikutuksia sekä turvallisuutta

Osavisio	Kärkitavoite
Taloudellisuus	1. Liikenteen yhteiskuntataloudellinen tehokkuus paranee 2. Joukkoliikenteen taloudellinen tehokkuus paranee
Toimivuus	3. Joukkoliikenteen kilpailukyky paranee suhteessa henkilöautoon 4. Jalankulun ja pyöräilyn edellytykset paranevat 5. Ruuhkautuminen ei haittaa tavaraliikenteen toimivuutta
Ympäristö	6. Liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät tavoitteiden mukaisesti 7. Liikenteen päästöille ja melulle altistuminen ja terveyshaitat vähenevät
Sosiaalinen	8. Päivittäispalveluiden ja työpaikkojen saavutettavuus ilman henkilöautoa paranee 9. Liikkumisen hinta ei rajoita perusliikkumistarpeita
Maankäyttö	10. Maankäyttöratkaisuilla tuetaan jalankulun ja pyöräilyn edellytyksiä 11. Uusi maankäyttö sijoitetaan joukkoliikennekaupunkialueelle
Turvallisuus	12. Vakavat henkilövahinko-onnettomuudet vähenevät

Tuusulan yleiskaavaa koskevat tavoitteet

Tuusulan visio

Tuusula on hallitusti kasvava, viihtyisä, perheitä tukeva ja turvallinen kunta Helsingin seudulla. Tuusulan kuntamaisema vesistöineen perustuu kehittyvien keskusten ja vireän maaseudun vuorovaikutukseen. Tuusulan ylivoimatekijöitä ovat kulttuuri, erinomainen sijainti ja toimiva liikenneverkko, pientalovaltaisuus, laadukas ympäristö, hyvät palvelut, seudullinen yhteistyö, elinkeinoelämän toimintaedellytykset ja vahva talous.

<p>Asiakas ja kuntalainen -näkökulma</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Riittävät ja laadukkaat kuntapalvelut ○ Laadukas ja monipuolinen asuminen ○ Ydinkeskustojen kehittäminen ○ Ympäristö ja liikenne ○ Moderni yhteisöllisyys 	<p>Uudistuminen ja oppiminen -näkökulma</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Työpaikkaomavaraisuuden nostaminen ○ Koulutus ja osaaminen ○ Uusien toimintatapojen käyttöönotto kuntapalvelujen tarjonnassa
<p>Toimintaperiaatteet ja -rakenteet -näkökulma</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kunnan kehitystä tukeva maapolitiikka ja yhdyskuntasuunnittelu ○ Toimiva ja läpinäkyvä päätöksenteko, kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen 	<p>Henkilöstö ja talous -näkökulma</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Osaava ja motivoitunut henkilöstö ○ Vahva ja vakaa kuntatalous ○ Taloudellisen ja toiminnallisen lisäarvon saaminen strategisista kumppanuuksista

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman alustavat tavoitteet

- Tuusulan aseman vahvistaminen osana Helsingin seutua: metropolialueen kilpailukyky
- kestävän yhdyskuntarakennemallin luominen
- yhdyskuntarakenteen tiivistäminen ja eheyttäminen
- liikenneverkoston toimivuuden kehittäminen
- elinkeinoelämän toimintaedellytysten vahvistaminen
- kulttuuri- ja luonnonarvojen turvaaminen sekä viheryhteyksien osoittaminen

Prosessin aikana syntyneet tavoitteet

VALTUUSTOSEMINAARI

Valtuustoseminaarissa 29.4.2011 kartoitettiin valtuutettujen mielipiteitä yleiskaavan alustavista rakennemalleista sekä yleisistä yleiskaavan tavoitteista. Valtuustoseminaarista johdetut päätelmät eivät edusta välttämättä poliittisten ryhmien tavoitteita, mutta niistä saa selkeän kokonaiskuvan.

- alle kahden prosentin vuosikasvu
- asumisen keskittäminen taajamiin parantaa palveluita
- palvelut kävelyetäisyydellä
- mahdollisuus joukkoliikenteen hyödyntämiseen
- täydennysrakentamista taajaman yhteydessä oleville tyhjille alueille
- keskustamaiset kerrostalot, joissa kivijalkapalveluita
- tiiviit omakotialueet lähellä palveluita, tonttikoko 600-1000 m²
- monipuoliset työpaikka-alueet (tontti jokaiselle yritykselle)
- Kulttuuri- ja luontoarvojen turvaaminen
- Nykyisten taajamien tiivistäminen ja eheyttäminen
- lentorataan varautuminen
- liikenneyhteyksien parantaminen

KUNNAN TOIMIALOJEN ASETTAMAT TAVOITTEET

Alustavat rakennemallit annettiin kunnan eri toimialojen virkamiehille arvioitavaksi. Virkamiesten palautteessa korostui selkeästi yhdyskuntarakenteen tiivistäminen, palveluiden turvaaminen sekä kustannusvaikutuksien hallinta.

Virkamiesten näkemyksissä korostui tavoitteina Hyrylän taajaman kehittäminen elinvoimaiseksi keskustaksi. Lisäksi tärkeänä tavoitteena nähtiin joukkoliikennekattavuus sekä palveluiden järkevä keskittäminen olemassa oleviin taajamiin.

Kunnan toimialojen tavoitteet

- yhdyskuntarakenteen tiivistäminen
- palveluiden turvaaminen
- kustannusvaikutusten hallinta
- Hyrylän keskustamaisuuden kehittäminen
- joukkoliikennekattavuus

Asukkaiden tavoitteet

Kuntalaiset ovat osallistuneet yleiskaavaprosessin alkuvaiheisiin useilla eri tavoilla.

- ✓ osallistumis- ja arviointisuunnitelman kommentointi
- ✓ Tulevaisuuden Tuusula 2040 -kysely
- ✓ Yleiskaavan yleisötilaisuudet
- ✓ Yleiskaavan teematyöpajat
- ✓ Viheraluekysely nettikartalla

OSALLISTUMIS- JA ARVIINTISUUNNITELMAN PALAUTTEET

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 26 palautetta. Palautetta antoivat useat eri tahot; sekä yksityiset kuntalaiset että yhdistykset ja yhteisöt. Palautteissa nousi esille suurina kokonaisuuksina liikenteen ratkaisut, viheralueiden järjestäminen sekä asutuksen ja palveluiden keskittäminen. Erityisen tärkeinä pidettiin raideyhteyttä Etelä-Tuusulaan, joukkoliikennekattavuuden lisäämistä sekä Hyrylän läpiajoliikenteen parempaa hallintaa. Kulttuuri halutaan säilyttää osana Tuusulan erityisimagoa ja varsinkin kylät haluttaisiin säilyttää elinvoimaisina.

TULEVAISUUDEN TUUSULA 2040-KYSELY

Kyselyyn vastasi 37 henkilöä eli 0,1 % kuntalaisista, jota ei voi pitää kovin kattavana otoksena. Kuitenkin monet näkökohdat toistuivat eri vastauksissa, joten voidaan päätellä että tietyt asiat ovat useille kuntalaisille tärkeitä.

Eniten vastauksista nousi esille Tuusulan säilyttäminen maaseutumaisena kuntana, jonka vetovoimatekijöitä ovat turvallisuus, rauhallisuus, luonnonläheisyys sekä sijainti. Kulttuurihistoriallisia sekä paikallishistoriaan liittyviä tekijöitä halutaan säilyttää osana kunnan imagoa.

Kehitettävänä asioina vastaajat näkevät taajama-alueet Jokelan, Kellokosken sekä Hyrylän. Tiiviitä, joukkoliikenteeseen tukeutuvia taajamia pidetään tärkeinä, jotta väljyys sekä maaseutumaisuus muualla voisi säilyä. Lisäksi kehittämismahdollisuuksia nähdään joukkoliikenteessä, joka nähdään tärkeänä tulevaisuuden mahdollisuutena.

YLEISÖTILAISUUDET

Yleiskaavan aloitusvaiheessa pidettiin yleisötilaisuuksia, joissa kuntalaisilla oli mahdollisuus saada tietoa kaavaprosessista.

TEEMATYÖPAJAT

Yleiskaavan valmisteluvaiheessa järjestettiin erilaisia teematyöpajoja. Työpajoja järjestettiin liittyen ympäristöön, asumiseen, liikenteeseen ja elinkeinoihin; yhteensä työpajoihin osallistui noin 80 kuntalaista.

Tuusulalaisten mielipaikkoja ovat metsät ja rannat. Työpajoihin osallistuneiden mielestä säilytettäviä alueita ovat Rantatien ympäristö, maalaismaisema, Tuomalansuo sekä kauniit kallioalueet. Kehitettävänä alueina nähtiin työpajoissa erityisesti Hyrylän keskus sekä Sulan alue. Lisäksi työpajoissa nousi esiin liikenneyhteyksien kehittämisen tärkeys.

VIHERALUEKYSELY

Viheraluekyselyllä kartoitettiin kuntalaisten näkemyksiä ulkoilu- virkistys- ja viheralueista. Asukkaille ovat tärkeitä asutusalueiden sisällä olevat viheralueet sekä laajemmat vapaa-alueet. Kehitettävänä alueina asukkaat näkivät hoitamattomat pusikot sekä muut epäsiistit alueet.

Asukkaiden tavoitteet

- kestävä yhdyskuntarakenne
- rakentamisen keskittäminen taajamiin
- maaseutumaisuuden säilyttäminen
- luonnonläheisyys ja rauha
- alueiden erityispiirteiden säilyttäminen
- palveluiden keskittäminen
- esteettömyys
- raideyhteys Etelä-Tuusulaan
- joukkoliikenteen kattavuusalue
- ajoneuvoliikenne sujuvaksi
- viheralueiden yleissuunnittelu
- hevosalueet ja -reitit
- metsät
- ranta-alueiden hyödyntäminen
- kulttuurin korostaminen
- Etelä- ja Pohjois-Tuusulan tasapaino, kolmen taajaman tasavertaisuus
- kylien säilyttäminen elinvoimaisina